

branchevereniging
SPELEN & BEWEGEN

Oproep: maak van de Omgevingswet een kans voor Beweeg- en Speelruimte

Aan: gemeente Zwijndrecht
per email: gemeente@zwijndrecht.nl

Delft, 14 september 2018

Geachte leden van gemeenteraad en B&W van de gemeente Zwijndrecht,

Graag stuur ik u hierbij de oproep om de komst van de Omgevingswet tot een kans te maken!

Een kans voor een openbare ruimte die uitnodigt tot lekker buiten bewegen en ontmoeten. Een kans voor een buitenruimte die stimuleert dat mensen de fiets nemen en een stukje gaan wandelen.

En waar iedereen, jong en oud, lekker kan spelen en sporten met elkaar.

Dat doet u, als u gezondheidsbevordering meeneemt in uw omgevingsvisie.

En in uw omgevingsprogramma en omgevingsplan. Het doel ⁽¹⁾ van de Omgevingswet is om een *veilige en gezonde fysieke leefomgeving* in stand te houden en te bereiken ⁽²⁾. Natuurlijk is gezondheidsbescherming daar een onderdeel van (klassiek milieubeleid, gericht op schone(re) lucht, water en bodem). Maar gezondheidsbevordering is zeker zo belangrijk voor een gezonde leefomgeving.

Ik vraag u daarom:

- **in de omgevingsvisie van de gemeente op te nemen dat de openbare ruimte moet bijdragen aan voldoende beweging en ontmoeting, aan sport, spel en ontspanning.**
Omdat dat fijn is en gezond, en dus vanzelfsprekend moet worden.
- **af te spreken dat er genoeg plekken en voorzieningen (binnen en buiten) in de gemeente moeten zijn om te sporten en te spelen.**
Nu sport steeds vaker ongeorganiseerd wordt beoefend (hardlopen onder andere), zijn daar ook goede voorzieningen voor nodig. Bovendien vraag ik u ervoor te zorgen dat deze plekken op een veilige en gezonde manier bereikbaar zijn (ook als het in de winter eerder donker is).
- **bedrijfsterreinen zo te (laten) inrichten en onderhouden dat de werknemers makkelijk tijdens de (lunch) pauze een ommetje kunnen lopen.**
Of kunnen basketballen, volleyballen, voetballen, ... (noem maar op).
- **rekening te houden met kwetsbare doelgroepen (kinderen, ouderen, minder-validen) bij de inrichting van de openbare ruimte.**
Onder andere door hen te betrekken bij keuzes die hierover gemaakt moeten worden. Daarbij kan het gaan over mogelijkheden om de straat over te steken, voldoende rustplekken, de spreiding van de typen speel/sportplekken en goede structuren van wandel- en fietspaden.

branchevereniging
SPELEN & BEWEGEN

Deze punten sluiten aan bij de aanbevelingen van diverse instituten, organisaties en professionals.

In de bijlage is een greep uit het aanbod opgesomd. De oproep sluit ook aan bij de resultaten uit een enquête onder gemeenteambtenaren. Deze enquête organiseerden wij samen met Jantje Beton en het platform BuitenSpelen. Meer over de enquête en de resultaten leest u op internet:

<http://spelenenbewegen.nl/kennisbank/enquete-2018-speel-en-beweegruimte-gemeente/>.

Als u voor de visie of later bij concrete plannen ons advies handig vindt, dan geef ik dat graag.

En onze leden kunnen u helpen; zie voor voorbeelden: <http://spelenenbewegen.nl/een-beweegvriendelijke-buitenruimte-kinderparticipatie-onze-leden-helpen/>. En nogmaals: in aansluiting bij diverse andere professionals roep ik u op om de Omgevingswet een kans te laten zijn. Een kans op een buitenruimte die de gezondheid bevordert.

Met vriendelijke groet,

Anne Koning,

voorzitter branchevereniging Spelen en Bewegen

annekoning@spelen.org

BIJLAGE: aanbevelingen en bronnen.

AANBEVELINGEN EN BRONNEN

In deze bijlage een greep uit de aanbevelingen van diverse instituten, organisaties en professionals.

- het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) schreef het rapport: “gezonde leefomgeving, gezonde mensen” ⁽³⁾. Daarin zijn ook 10 tips opgenomen om gezondheid via de leefomgeving te bevorderen (samengevat op pagina 11 en 12). RIVM maakte ook de 'handreiking gezonde gemeente' ⁽⁴⁾ en heeft actuele informatie op de website Gezonde Leefomgeving ⁽⁵⁾.
- de Raad voor de Leefomgeving en infrastructuur (RLI) bracht in april 2018 het rapport “De Stad als gezonde habitat” uit ⁽⁶⁾. Zoals het RLI schrijft: “De leefomgeving moet ertoe uitnodigen dat mensen meer bewegen, minder stress ervaren, elkaar kunnen ontmoeten en kunnen participeren in de maatschappij. De raad werkt dit in het advies uit in handelingsperspectieven: voor beleid en instrumenten, voor kennis en ontwerp, en voor financiering en sturing.” Deze zijn in alle gemeentes handig om te overwegen.
- de Vereniging Sport en Gemeenten maakte de handreiking “Sport, bewegen en Omgevingswet” ⁽⁷⁾. Daarin zijn de kansen en mogelijke doelen beschreven en een zestal voorbeeldprojecten, gevolgd door tips.
- Het Kenniscentrum Sport heeft de beweegvriendelijke omgevingsscan ontwikkeld ⁽⁸⁾. Zo ‘n scan kan de gemeente standaard gebruiken om de verbeteringen voor een gebied in beeld te krijgen.
- Het Mulierinstituut heeft een kernindicator beweegvriendelijke omgeving samengesteld en doet in verschillende gemeentes onderzoek een aanbevelingen. ⁽⁹⁾
- In een blog geeft verkeerspsycholoog Korbee een praktisch voorbeeld over fietsstraten en de Omgevingswet ⁽¹⁰⁾. In zijn juni blog staat een link naar een document van de GGD Ghor ⁽¹¹⁾.
- Jantje Beton en de Branchevereniging SpeLEN en Bewegen hebben een website over het belang van kindvriendelijke buitenruimte gemaakt ⁽¹²⁾. En samen met het platform BuitenSpelen organiseerden we een enquête onder ambtenaren ⁽¹³⁾.
- Unicef heeft in april 2018 het handboek en de website voor kindvriendelijke gemeentes vernieuwd; er is veel informatie te vinden over aanpak en doelen ⁽¹⁴⁾.
- het Oogfonds ziet de ogen van kinderen achter uitgaan doordat ze te weinig tijd buiten doorbrengen en te weinig ver weg kijken en roept op om 2 uur per dag buiten zijn te stimuleren ⁽¹⁵⁾.
- de Fietzersbond bepleit de term verkeersgezondheid op een speciale website ⁽¹⁶⁾ en vraagt gemeentes onder andere om lagere snelheden binnen de bebouwde kom in te stellen en aandacht te schenken aan ouderen en kinderen op de fiets.
- MENSenStraat zet zich in voor straten voor alle mensen – waar gemotoriseerd verkeer gezonde beweging (lopen, fietsen, slenteren, zon-genieten en spelen) niet wegdrukt ⁽¹⁷⁾.

Bronnen

- 1) zie artikel 1.3 onder a (maatschappelijke doelen van de wet), o.a. via:
<https://www.omgevingswetportaal.nl/wet-en-regelgeving/documenten/publicaties/2016/03/23/de-omgevingswet-staatsblad>
- 2) <https://vng.nl/onderwerpenindex/ruimte-en-wonen/omgevingswet/juridische-routekaart/de-omgevingswet>
- 3) [https://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Wetenschappelijk/Rapporten/2017/April/Gezonde leefomgeving gezonde mensen](https://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Wetenschappelijk/Rapporten/2017/April/Gezonde_leefomgeving_gezonde_mensen)
- 4) https://www.loketgezondleven.nl/sites/default/files/009640_101302_FS_HGG_gezonde%20leefomgeving_V3_TG.pdf
- 5) <https://www.loketgezondleven.nl/gezonde-gemeente/themadossiers/gezonde-leefomgeving>
- 6) <http://rli.nl/publicaties/2018/advies/de-stad-als-gezonde-habitat>
- 7) <https://sportengemeenten.nl/aan-de-slag-met-de-handreiking-sport-bewegen-en-de-omgevingswet/>
- 8) <https://www.kenniscentrumsport.nl/ons-aanbod/instrumenten/beweegvriendelijke-omgeving-scan-bvo-scan/>
- 9) <https://www.mulierinstituut.nl/producten-diensten/beleidsondersteunend-onderzoek/beweegvriendelijke-omgeving/>
- 10) <https://www.verkeerinbeeld.nl/blog/120318/omgevingswet-korbee?qs=omgevingswet>
- 11) <https://www.verkeerinbeeld.nl/blog/050618/de-omgevingswet-is-geen-ro-feestje>
- 12) <https://buitenspelen2018.nl/#Zet-in-op-een-kindvriendelijke-gemeente-en-een-leefbare-omgeving>
- 13) <http://spelenenbewegen.nl/kennisbank/de-kracht-van-buitenspelen-oproep-gemeenteraadsverkiezingen/>
- 14) <https://childfriendlycities.org/>
- 15) zie <https://oogfonds.nl/projecten-nieuws/gezonde-kinderogen/> en o.a. <https://www.kinderopvangtotaal.nl/speel-2-uur-per-dag-buiten-voor-je-ogen/>
- 16) <https://www.fietsersbond.nl/ons-werk/verkeersgezondheid/>
- 17) <http://www.mensenstraat.nl/mensenstraat-benadert-tweede-kamer-over-voetgangersbeleid/>